

Kościoły i związki wyznaniowe a państwo i prawo

Autor tekstu: **Wojciech Pawlik**

Czy istniejące w Polsce przepisy prawne dają mniejszościowym kościołom i związkom wyznaniowym wystarczające gwarancje do swobodnego, zgodnego z ich celami działania?

Z analizy odpowiedzi udzielonych w ankiecie wynika, że choć większość z nich ocenia te przepisy pozytywnie, to jednak około jednej trzeciej instytucjonalnych respondentów nie jest całkiem bezkrytyczna. Najczęściej podnoszony zarzut ma charakter ogólny i dotyczy uprzywilejowanej pozycji, jaką dzięki gwarancjom prawnym ma w Polsce Kościół Katolicki (którego pozycja będzie jeszcze dodatkowo – zdaniem instytucjonalnych respondentów – wzmacniona po przyjęciu konkordatu). Ponadto, w obawie przed niekorzystnymi interpretacjami prawa przez urzędników, np. przy wydawaniu zgody na budowanie obiektu sakralnego, postulowały one takie ich doprecyzowanie, by jednoznacznie określić warunki udzielania odmów, pozwoleń itp. Pojedyncze kościoły i związki wyznaniowe wyrażały obawy, że prace nad zaostreniem ustawy o wolności sumienia i wyznania mogą niekorzystnie odbić się na ich sytuacji, formułowały krytyczne uwagi o poszczególnych rozwiązaniach (np. na temat istnienia „zaporowych” ceł na żywność kosztowną, przepisów dotyczących transferu pieniędzy z zagranicy, przepisów dotyczących szkolnictwa) oraz postulowały poprawienie przepisów tak, by gwarantowały im dostęp do mediów.

Choć ocena przepisów prawa i ocena stosunku funkcjonariuszy państwowych (policjantów, sędziów, wojskowych, urzędników państwowych) do mniejszościowych kościołów i związków wyznaniowych zawiera elementy krytyczne [1], to jednak nie można powiedzieć, by polskie prawo i polscy urzędnicy byli postrzegani przez mniejszościowe kościoły i związki wyznaniowe jako im nieprzyjazne, a tym bardziej wrogie.

V. Postrzeżenie Kościoła rzymskokatolickiego.

Głównym „przeciwnikiem”, którego wskazują w swoich odpowiedziach mniejszościowe kościoły i związki wyznaniowe jest instytucja Kościoła rzymskokatolickiego. Postrzegany jest on jako instytucja, która jest im niechętna [2]. Definiowanie Kościoła katolickiego jako instytucji nieżyczliwej mniejszościowym kościołom i związkom wyznaniowym widoczne jest jeszcze wyraźniej, gdy tłem tego postrzegania uczynimy postawy „polskiego społeczeństwa”, postrzegane - mimo wszystko – w sposób bardziej zróżnicowany [3].

Przypisy:

[1] Rozkład odpowiedzi na pytanie o stosunek funkcjonariuszy państwowych był następujący: "zdecydowanie życzliwy" - 1, "raczej życzliwy" - 6, "neutralny" - 12, "raczej nieżyczliwy" - 3, "zdecydowanie nieżyczliwy" - 2, "trudno powiedzieć" - 13.

[2] Rozkład odpowiedzi na pytanie o stosunek Kościoła rzymskokatolickiego był tu następujący: "zdecydowanie życzliwy" - 0, "raczej życzliwy" - 3, "neutralny" - 5, "raczej nieżyczliwy" - 6, "zdecydowanie nieżyczliwy" - 14, "trudno powiedzieć" - 9.

[3] Rozkład odpowiedzi na pytanie o stosunek polskiego społeczeństwa był tu następujący: "zdecydowanie życzliwy" - 1, "raczej życzliwy" - 6, "neutralny" - 9, "raczej nieżyczliwy" - 7, "zdecydowanie nieżyczliwy" - 0, "trudno powiedzieć" - 13.

Wojciech Pawlik

Doktor z Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 31-10-2003)

[Oryginał..](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2855) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,2855>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl